

25645

25645 Pensament medieval i modern a Àsia Oriental

Professor:

Sean Golden

Despatx:

Facultat de Traducció

Edifici K/2013

Campus Universitari

Bellaterra

Tel.: 93.581.1375

E-mail: Sean.Golden@uab.es

**25645 Pensament medieval i modern a Àsia Oriental (Grup 1),
1r semestre, 2004-2005****Objectius**

Estudi dels corrents de pensament i dels fets culturals fonamentals de les èpoques medieval i modern d'Àsia Oriental.

Aquesta assignatura té com a objectius la presentació dels conceptes bàsics del pensament medieval i modern d'Àsia Oriental, l'exposició del seu desenvolupament a partir de l'època clàssica d'Àsia Oriental i fins avui dia, així com l'articulació del pensament en la literatura i en l'art.

Advertiments:

Aquesta és una assignatura bimodal. Això vol dir que combina les classes presencials amb l'ús de pàgines Web de docència a través del Campus Virtual de l'Autònoma Interactiva. Podeu consultar el *Manual d'usuari del Campus Virtual par a l'alumnat* [aquí](#).

Caldrà llegir les lectures obligatòries (si no, no serien obligatòries, evidentment) i és molt recomanable llegir les lectures recomanades també (si no, no serien recomanades, evidentment). A més de les lectures obligatòries, hi haurà apunts i dossiers, en forma de pàgines Web o de fotocòpies (al Servei de Fotocòpies de la Facultat de Traducció), que caldrà consultar.

Horari:

dimecres, 18.30-20.30h

divendres, 18.30-20.30h

Lloc:

Facultat de Traducció

Aula 15

Hores de consulta:

dilluns, dimecres, divendres, 12.30-14.30h

00046

Metodologia

La docència d'aquesta assignatura té 5 bases: 1) el material docent, els apunts i les lectures obligatòries, 2) les classes presencials; 3) els treballs escrits; 4) les tutories, presencials o electròniques (per correu electrònic); i 5) la participació en el Fòrum de l'assignatura.

El "Fòrum" de l'assignatura és un espai que complementa l'espai de l'aula. Aquest Fòrum és un espai que ens permet organitzar consultes i debats sobre els temes relacionats amb l'assignatura. Permet la interacció entre alumne i professor, d'una banda, i entre alumnes, de l'altra. La participació al Fòrum és tant important com la lectura de la bibliografia, i és per aquesta raó que un 15% de la nota final de l'assignatura correspondrà a la participació activa al Fòrum.

Perquè funcioni bé, aquesta docència requereix un seguiment regular i acumulatiu de part de l'alumne. Cal seguir l'ordre de lectures i d'activitats que consta al Material docent de l'assignatura. Aquest material docent proposa un desenvolupament ordenat i coordinat del temari de l'assignatura, que vol facilitar l'assimilació i la comprensió dels continguts de l'assignatura. Per tant, és molt important seguir i mantenir el ritme de presentació del material docent marcat per la proposta docent.

La creació de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES), conegut popularment com "el procés de Bolonya", requereix una reforma a fons de la manera d'organitzar la docència al sistema universitari espanyol. Aquest sistema s'ha basat tradicionalment en l'ensenyament, és a dir, en allò que fa el professorat, caracteritzat molt sovint per lliçons magistrals i una avaluació basada en un examen final, on l'alumnat ha de reproduir allò que el professorat ha exposat al llarg del curs. L'EEES es basa en l'aprenentatge, és a dir, allò que ha de fer l'alumnat. En aquest sentit, es redueix la importància de la lliçó magistral, i es posa més èmfasi en el treball de l'alumnat, individualment o en grup, i en l'avaluació continuada. L'organització de la docència d'aquesta assignatura pretén respectar el model "Bolonya". Per tant, posa molt èmfasi en el treball de l'alumnat, entès com la recerca d'informació, la reflexió sobre la informació, la síntesis de la informació, etc.

L'avaluació es basarà en 4 elements:

- 1 treball escrit, d'una extensió d'unes 2.500 paraules, sobre un tema general del temari, que caldrà lliurar abans del 17 de desembre de 2004. Aquest treball serà avaluat i comptarà com a 35% de la nota final.
- un "Portfolio", que consistirà en un dossier de l'aprenentatge que l'alumnat ha fet al llarg del semestre, un recull de la recerca que l'alumnat ha fet al llarg del semestre, i de reflexions sobre els resultats d'aquesta recerca. En aquest sentit, al Portfolio haurien de constar les citacions bibliogràfiques dels textos consultats, o de les pàgines Web consultades, o dels dossiers o apunts consultats, amb un resum breu d'allò que l'alumnat considera més rellevant de cada lectura feta, així com les opinions o reflexions que l'alumnat pot fer sobre aquestes lectures o descobriments. La funció del Portfolio és d'incentivar l'acumulació d'informació i de la reflexió sobre aquesta informació de part de l'alumnat, i servirà per preparar el segon treball escrit. La confecció del Portfolio és obligatòria, i comptarà com a 15% de la nota final, però no serà avaluat. És a dir, que la nota serà APTE o NO APTE. Aquest Portfolio no serà avaluat perquè ha de ser un document informal, en forma de breus apunts i observacions. Ha de ser, senzillament, una mena de quadern de bitàcola del treball que l'alumnat ha fet al llarg del semestre.
- Un assaig, d'una extensió d'unes 2.500 paraules, que intenta dibuixar els gran patrons del pensament medieval i modern d'Àsia Oriental, que caldrà lliurar abans del 28 de gener de

00047

2005. És a dir, un intent de fer una radiografia dels grans trets que caracteritzen aquest pensament, un resum o una síntesi dels grans patrons que sorgeixen d'un estudi del desenvolupament del pensament d'Àsia Oriental. Aquest assaig ha de servir també com a manera d'integrar allò que es va aprendre a l'assignatura de *Pensament clàssic d'Àsia Oriental* amb allò que s'ha après de *Pensament medieval i modern d'Àsia Oriental*. Aquest assaig serà avaluat i comptarà com a 35% de la nota final.

- La participació en el Fòrum de l'assignatura comptarà com un 15% de la nota final.

Calendari

N.B. Aquest calendari podria sofrir algunes modificacions al llarg del semestre, i hi afegiré detalls sobre la marxa. Aquí apareixeran les lectures obligatòries.

Temari	dimecres	divendres
Pensament medieval a la Xina	29/09/2004	01/10/2004
	"medieval", "modern"	bibliografia, gran cadena del ser, home-cel-terra
Han	06/10/2004	08/10/2004
	<i>Yantielun</i> , Cheng caps. 10 i 11	<i>Xiaojing</i> , <i>Nujie</i> , cultes
Fragmentació	13/10/2004	15/10/2004
	Cheng caps 12 i 13	
Fragmentació	20/10/2004	22/10/2004
	Cheng cap. 14	
Fragmentació	27/10/2004	29/10/2004
	Cheng cap. 15	
Tang	03/11/2004	05/11/2004
	Cheng cap. 16	
Song	10/11/2004	12/11/2004
	Cheng cap. 17	
Song	17/11/2004	19/11/2004
	Cheng cap. 19	
Ming	24/11/2004	26/11/2004
	Cheng cap. 20	
Qing	01/12/2004	03/12/2004
	Cheng cap. 21	
		10/12/2004
	Cheng cap. 22	
Modern	15/12/2004	17/12/2004
		CaixaForum: Revolució Cultural
Corea i Japó	22/12/2004	
	Corea i Japó	
Corea i Japó	12/01/2005	14/01/2005
	Corea i Japó	

Temari/Bibliografia

general (aquí hi ha material per a tots els temes)

- Botton Beja, Flora. *China. Su historia y cultura hasta 1800*. El Colegio de México. [UAB]
- Chan, Wing-tsit (ed. & Trad.). *A Source book in chinese philosophy*, Princeton (N.J.): Princeton University Press, 1973. [UAB, UPF]
- Chan, Wing-Tsit. *An Outline and annotated bibliography of Chinese philosophy*, New Haven (Conn.): Far Eastern Publications: Yale University, 1969. [UAB, UPF]
- Cheng, Anne. *Historia del pensamiento chino*, traducció de Anne-Hélène Suárez Girard,

- Barcelona : Edicions Bellaterra, 2002. [UAB]
- Confucio. *Los Cuatro libros*, traducción, introducción y notas de Joaquín Pérez Arroyo, Barcelona [etc.] : Paidós, 2002.
 - Creel, Herrlee Glessner. *El Pensamiento chino desde Confucio hasta Mao Tse-Tung*, trad. Salustiano Masó Simón, Madrid: Alianza, 1976. [UB]
 - Dawson, Raymond (ed.). *The Legacy of China*, Boston: Cheng & Tsui Company, 1990. [UAB]
 - Dawson, Raymond. *El legado chino*, Madrid: Pegaso, 1967.
 - De Bary, Theodore, Bloom, Irene, with Chan, Wing-tsit (eds.). *Sources of Chinese tradition*, 2nd ed., New York: Columbia University Press, 1999. [UAB, UPF]
 - Ebrey, Patricia (ed.). *Chinese civilization : a sourcebook*, 2nd ed., rev. and expanded, New York (N.Y.) [etc.] : Free Press, cop. 1993. [UPF]
 - Ebrey, Patricia Buckley. *The Cambridge illustrated history of China*, Cambridge : Cambridge University Press, 1996. [UB, UPF]
 - Feng, Yulan. *Breve historia de la filosofía china*, trads. Wang Hongxun y Fan Moxian, Beijing: Ediciones en Lenguas Extranjeras, 1989. [UPF]
 - Fung, Yulan, *A Short History of Chinese Philosophy*, edited by Derk Bodde, Macmillan Paperbacks, 1960. [UAB]
 - Fung, Yulan. *A History of Chinese Philosophy*, translated by Derk Bodde, 2 vols., Princeton [N.J.] : Princeton University Press, 1952. [UAB]
 - Fung, Yu-lan. *Breve historia de la filosofía china*, trad. Juan José Utrilla, México, D.F. : Fondo de Cultura Económica, 1987. [UB]
 - Gernet, Jacques. *El Mundo chino*, traducción castellana de Dolors Folch, Barcelona: Crítica, 1999. [UAB, UPF]
 - Gernet, Jacques. *La China imperial: en la víspera de la invasión de los mongoles, 1250-1276*, traducción de Florencia Fernández Fejoó, Buenos Aires [etc.]: Javier Vergara, 1992. [UPF]
 - Graham, A. C. *Disputers of the Tao: philosophical argument in ancient China*, La Salle (Ill.): Open Court, 1989. [UAB, UPF]
 - Granet, Marcel. *La civilización china: la vida pública y la vida privada*, traducción al español por Leonor de Paiz, México: UTEHA, 1959. [UAB]
 - Granet, Marcel. *El Pensamiento chino*, traducción al español por Vicente Clavel, México: UTEHA, [1959]. [UAB]
 - Kaltenmark, Max. *La Filosofía china*, trad. M. Olasagasti [revisión de la terminología por Li Dong ; prólogo por José Montoya], Madrid : Morata, 1982. [UAB, UPF]

animisme, xamanisme, shinto, creences religioses, cerimònies, fantasmes, cultes

- Allan, Sarah. *The Shape of the turtle: myth, art, and cosmos in early China*, Albany (N.Y.): State University of New York Press, cop. 1991. [UPF]
- Chan, Wing-Tsit. , Madrid: Espasa-Calpe, 1955. [UAB]
- Gan Bao. *Cuentos extraordinarios de la China medieval. Antología del «Soushen ji»*, trad. Yao Ning y Gabriel García-Noblejas, Madrid: Lengua de Trapo, 2000.
- García-Noblejas, Gabriel. *Mitología clásica china*, ed. y trad. Gabriel García-Noblejas, Barcelona: Trotta, 2004.
- Gernet, Jacques. *El mundo chino*, trad. Dolors Folch, Barcelona: Editorial Crítica, 1991.
- Huang Di. *Huang Ti Nei Ching Su Wên = The Yellow Emperor's Classic of Internal Medicine*, chapters 1-34, translated from the chinese with an introductory study by Ilza Veith, Taipei : Southern Materials Center, 1982. [UAB]
- Menglong, Feng, *Sanyan: una tria*, traducció del xinés de Silvia Fustegueres i Sara Rovira, Barcelona: Edicions Proa, 2002. [UAB, UPF]
- Pu, Songling. *Contes estranys del pavelló dels lleures*, traducció de Chün Chin i Manel Ollé, Barcelona: Quaderns Crema, 2001. [UAB, UPF]

- Pu, Songling. *Cuentos de Liao Zhai*, traducción, introducción y notas de Laura A. Rovetta y Laureano Ramírez, Madrid: Alianza Editorial, 1985. [UAB, UPF]
- Schipper, Kristofer Marinus. *El Cuerpo taoísta*, traducción de Joaquín Pérez Arroyo, Barcelona [etc.]: Paidós, 2003. [UB]
- Yao Ning; García-Noblejas, Gabriel. *Libro de los montes y los mares: cosmografía y mitología de la China Antigua* (Shan Hai Jing), ed., trad. y notas de Yao Ning y Gabriel García-Noblejas, introducción de Juan José Ciruela Alférez, Madrid: Miraguano, 2000. [UAB, UPF]
- Zhang Hua. *Relación de las cosas del mundo*, traducción de Yao Ning & Gabriel García-Nobleja, prólogo de Alicia Relinque, Madrid: Trotta, 2001.

pensament correlatiu, cosmologia, cultura popular

- Bodde, Derk. *Festivals in classical China : New Year and other annual observances during the Han Dynasty, 206 B.C.-A.D. 220*, [Princeton, N.J.] : Princeton University Press, [1975]. [UAB]
- Graham, A. C. *Disputers of the Tao: philosophical argument in ancient China*, La Salle (Ill.): Open Court, 1989. [UAB, UPF]
- Huang Di. *Huang Ti Nei Ching Su Wên = The Yellow Emperor's Classic of Internal Medicine*, chapters 1-34, translated from the chinese with an introductory study by Ilza Veith, Taipei : Southern Materials Center, 1982. [UAB]
- Tun, Li-ch'en. *Annual customs and festivals in Peking: as recorded in the Yen-ching Sui-shih-chi by Tun Li-ch'en*; translated and annotated by Derk Bodde, Hong Kong: Hong Kong University Press, 1965. [UPF]
- Wilhelm, Richard. *I Ching: el libro de las mutaciones*, Barcelona : Edhasa, 1991. [UB]

confucianisme eclèctic, confucianisme popular, neoconfucianisme, neoconfucianisme coreà

- Confucio. *Los Cuatro libros*, traducción, introducción y notas de Joaquín Pérez Arroyo, Barcelona [etc.]: Paidós, 2002.
- Wang, Yinglin. *Sanzijing: el clásico de los tres caracteres: el umbral de la educación china*, introducción, traducción y notas de Daniel Ibáñez Gómez, Madrid : Trotta, 2000.
- Wilhelm, Richard. *I Ching: el libro de las mutaciones*, Barcelona: Edhasa, 1991. [UB]

neodaoisme, daoisme popular, Liezi, daoisme avui

- Liezi. *Lie Zi. El libro de la perfecta vacuidad*, Trad. Iñaki Preciado, Barcelona: Kairós, 1987. [UAB]
- Schipper, Kristofer Marinus. *El Cuerpo taoísta*, traducción de Joaquín Pérez Arroyo, Barcelona [etc.]: Paidós, 2003. [UB]

budisme culte, budisme popular, budisme chan, budisme zen

- Hui Neng. *Sutra del Estrado* (Tan Jing), traducción del chino, introducción y notas de Laureano Ramírez. Barcelona: Kairos, 1999. [UAB]
- Kumarajiva. *Sutra de Vimalakirti*, Presentación, traducción y notas de Laureano Ramírez Bellerín a partir de la versión china de Kumarajiva, Barcelona: Kairos, 2004.
- Suzuki, Daisetz Teitaro. *El Zen y la cultura japonesa*, traducción de María Tabuyo y Agustín López, Barcelona [etc.]: Paidós, 1996. [UPF]

dissidents, racionalisme, empirisme, els 7 savis del bosquet de bambú, borratxos, lladres

- Liezi. *Lie Zi. El libro de la perfecta vacuidad*, Trad. Iñaki Preciado, Barcelona: Kairós, 1987. [UAB]
- Liu, Xie. *El Corazón de la literatura y el cincelado de dragones*, traducción, introducción y notas de Alicia Relinque Eleta, Granada : Comares, 1995. [UAB]

pensament modern, Han learning, pensadors moderns, pensament Mao Zedong, New**Confucianisme, modernitat, postmodernitat**

- Botton Beja, Flora. *China. Su historia y cultura hasta 1800*. El Colegio de México. [UAB]
- Creel, Herrlee Glessner. *El Pensamiento chino desde Confucio hasta Mao Tse-Tung*, trad. Salustiano Masó Simón, Madrid: Alianza, 1976. [UB]
- Fung, Yulan. *A History of Chinese Philosophy*, translated by Derk Bodde, 2 vols., Princeton [N.J.] : Princeton University Press, 1952. [UAB]
- Gernet, Jacques. *El Mundo chino*, traducción castellana de Dolors Folch, Barcelona: Crítica, 1999. [UAB, UPF]
- Goldman, Merle, Lee, Leo Ou-fan (eds). *An Intellectual History of Modern China*, New York : Cambridge University Press, 2002. [UB, UPF]
- Spence, Jonathan D. *El Gran continente del Kan: China bajo la mirada de Occidente*, trad. Miguel Martínez-Lage, Madrid : Aguilar, 1999. [UPF]
- Spence, Jonathan D. *La Tradición escrita: una conjura en la China imperial*, trad. Mabel Lus González, Barcelona: Tusquets, cop. 2004. [UAB]
- Spence, Jonathan D. *The Gate of heavenly peace: the Chinese and their revolution, 1895-1980*, New York, N.Y. : Penguin Books, 1982 [UAB]
- Spence, Jonathan. *The Search for Modern China*, New York [etc.]: W. W. Norton & Company, 1990. [UAB, UPF]

pensament social i econòmic, la dona, el sexe, la família, teories econòmiques

- Fisac, Taciana. *El otro sexo del dragón. Mujeres, literatura y sociedad en China*, Madrid: Narcea, 1997.
- Gulik, Robert Hans van. *La Vida sexual en la antigua China*, traducción Rosario Blanco Facal, Caracas: Monte Ávila Editores Latinoamericana, 1995. [UPF]
- Jaschok, Maria & Miers, Suzanne (eds.), *Mujeres y patriarcado chino : sumisión, servidumbre y escape*, Barcelona : Edicions Bellaterra, 1998. [UAB, UPF]
- Sáiz López, Amelia. *Utopía y género. Las mujeres chinas en el siglo XX*, Barcelona: Edicions Bellaterra, 2001. [UAB, UPF]
- Spence, Jonathan D. *La Muerte de la mujer Wang*, trad. Fernando Santos Fontenla, Madrid : Nerea, cop. 1990. [UPF]
- Wile, Douglas. *Art of the bedchamber: the Chinese sexual yoga classics including women's solo meditation texts*, Albany: State University of New York Press, 1992. [UAB]

relacions est-oest, viatgers, missioners budistes, musulmans, catòlics, protestants, cristianisme a Àsia Oriental

- Dawson, Raymond Stanley. *El Camaleón chino: análisis de los conceptos europeos de la civilización china*, Madrid : Alianza, cop. 1970. [UAB, UPF]
- Gernet, Jacques. *Primeras reacciones chinas al Cristianismo*, traducción de Carlota Vallée Lazo, México, D.F. : Fondo de Cultura Económica, 1989. [UPF]
- Spence, Jonathan D. *El Gran continente del Kan: China bajo la mirada de Occidente*, trad. Miguel Martínez-Lage, Madrid : Aguilar, 1999. [UPF]
- Spence, Jonathan D. *El Palacio de la memoria de Matteo Ricci: un jesuita en la China del siglo XVI*, trad. Mabel Lus González, Barcelona: Tusquets, 2002. [UPF]

arts marciais, gongfu, bushido, militarisme, kamikaze

- Bou Bauzá, Guillem. *El Arte de la guerra para directivos, directores y dirigentes*, Madrid: Ediciones Pirámide, 2004.
- Herrigel, Eugen. *Zen en el arte del tiro con arco*, introducción de Daisetz T. Suzuki, Buenos Aires: Kier, 1996. [UAB]
- Musashi, Miyamoto. *El Libro de los cinco anillos [= go rin no sho; guía del samurai]*, Miraguano, 1987. [UPF]

- Perrin, Noel. *Giving up the gun: Japan's reversion to the sword*, Boston: David R. Godine, 1979. [UAB, UPF]
- Suzuki, Daisetz Teitaro. *El Zen y la cultura japonesa*, traducción de María Tabuyo y Agustín López, Barcelona [etc.]: Paidós, 1996. [UPF]
- Yamamoto, Tsunetomo. *Hagakure* [guia del samurai], prólogo de Carmelo H. Ríos, Barcelona: Obelisco, 2002.

ciència política, insurgències, moviments mil·lenaris

- Bodde, Derk. *China's first unifier: a study of the Ch'in dynasty as seen in the life of Li Ssu*, E.J. Brill, 1938. [UPF]

ciència, tecnologia, matemàtiques, medicina, alquímia

- Huang Di. *Huang Ti Nei Ching Su Wên = The Yellow Emperor's Classic of Internal Medicine*, chapters 1-34, translated from the chinese with an introductory study by Ilza Veith, Taipei : Southern Materials Center, 1982. [UAB]
- Huff, Toby E. *The Rise of early modern science: Islam, China, and the West*, Cambridge: Cambridge University Press, 1993. [UAB, UPF]
- Needham, Joseph. *Dentro de los cuatro mares: el diálogo entre oriente y occidente*, traducción de: Pilar López Máñez, Madrid [etc.]: Siglo XXI, 1975. [UAB, UPF]
- Needham, Joseph. *Grandeza y miseria de la tradición científica china*, edición a cargo de Carlos Bidón-Chanal, Barcelona: Anagrama, DL 1977. [UAB]
- Needham, Joseph. *La gran titulación: ciencia y sociedad en Oriente y Occidente*, versión española de Rosa Martínez Silvestre, María Teresa de la Torre Casas; revisión de Luis García Ballester, Madrid : Alianza, cop. 1977. [UAB, UPF]
- Sivin, Nathan. *Medicine, philosophy and religion in ancient China: researches and reflections*, Aldershot [etc.]: Variorum, cop. 1995. [UPF]
- Sivin, Nathan. *Science in ancient China: researches and reflections*, Aldershot [etc.]: Variorum, 1995. [UPF]

Japó, shinto, bushido, budisme Zen, confucianisme, restauració Meiji, militarisme, kamikaze, modernitat, postmodernitat

- Bou Bauzá, Guillem. *El Arte de la guerra para directivos, directores y dirigentes*, Madrid: Ediciones Piràmide, 2004.
- Heisig, James W. *Filósofos de la nada. Un ensayo sobre la Escuela de Kioto*. Prólogo de Raimon Panikar, Barcelona: Herder Editorial, S.L., 2002. [UAB, UPF]
- Herrigel, Eugen. *Zen en el arte del tiro con arco*, introducción de Daisetz T. Suzuki, Buenos Aires: Kier, 1996. [UAB]
- Herrigel, Gustie L., *El Camino de las flores: el arte del arreglo floral japonés*, prólogo de D.T. Suzuki, traducción de Carlos Viola-Soto, Barcelona: Integral, DL 1987. [UB]
- Musashi, Miyamoto. *El Libro de los cinco anillos* [= go rin no sho; guía del samurai], Miraguano, 1987. [UPF]
- Perrin, Noel. *Giving up the gun: Japan's reversion to the sword*, Boston: David R. Godine, 1979. [UAB, UPF]
- Suzuki, Daisetz Teitaro. *El Zen y la cultura japonesa*, traducción de María Tabuyo y Agustín López, Barcelona [etc.]: Paidós, 1996. [UPF]
- Yamamoto, Tsunetomo. *Hagakure* [guia del samurai], prólogo de Carmelo H. Ríos, Barcelona: Obelisco, 2002.

Corea, animisme, xamanisme, neoconfucianisme, arts marciais, juche, cristianisme, modernitat, postmodernitat